

kritieken

Genieten van het scheuren van zijden doeken en van de erhu

Klassiek/pop

'Dag in de Branding', Korzo-Theater Den Haag; Theater de Helling met 'Pa pa pa vrouw vrouw vrouw' - muziektheater van Klaas de Vries. Anton Philipszaal: Residentie Orkest olv Reinbert de Leeuw werken van Strawinsky, Jeths, Turnage en Messiaen. Gehoord: 6/10

Vier keer speelt zich dit seizoen in Den Haag een 'Dag in de Branding' af, vier keer twaalf uur non-stop concerten op het scherp van klassiek en pop, dit jaar balancerend tussen compositie en improvisatie en pendelend tussen west en oost. Diverse Haagse podia en instellingen werken in dit initiatief samen en garanderen zodoende een summum aan diversiteit.

De eerste aflevering van dit reeksje (andere edities volgen in december, maart en mei) begon afgelopen zaterdagmiddag in het Korzo-Theater. Met 'Pa pa pa vrouw vrouw vrouw' lanceerde componist Klaas de Vries hier een geënceneerde compositie met slechts vijf protagonisten: twee acterende zangers en drie (soms ook acterende) instrumentalisten. Het dramatisch basismateriaal dat hij op zijn eigen wijze kneedde, ontleende De Vries aan de dorpsverhalen van de Chinese schrijver Han Shaogong, waarvan hij de Nederlandse vertaling zelf tot een libretto omwerkte.

„Mammaneuken, mammaneuken” debiteert 'Misbaksel', de ongelukkig geboren zoon van een onbekende vader alsmaar luidop. Het spel van bariton Wiebe-Pier Cnossen is daarbij geloofwaardig en ontroerend, bijvoorbeeld als hij opgevouwen ligt in een teiltje of steun zoekt aan de borsten van zijn moeder, de dorpsvroedvrouw (mezzo-sopraan Gerrie de Vries).

Maar in deze markante rollen blijven de spelers niet: voortdurend verspringt hun én ons perspectief doordat ze telkens in andere personages duiken. Stukje bij beetje komt de dramatische clou aan de oppervlakte: wegens het rijsttekort en de dreigende hongersnood moet een mensenoffer gebracht worden en Misbaksel zal de aangewezen zijn.

Deze verhaallijn wordt niet logisch afgewikkeld maar komt stukje bij beetje naar boven, als de toeschouwer tenminste een beetje zijn best

doet. Buitengewoon verwarrend werkte echter bij deze denkoefening het vooraf verspreide publiciteitsmateriaal waarin sprake is van een tweede vertelling 'vrouw vrouw vrouw'. Die bleef uit. Vol verwachting gingen we dan ook de pauze in, maar dat bleek een misvatting, de voorstelling was afgelopen.

Qua muziek en regie staat deze productie wél stevig in haar schoenen. Het gebruik van een Hongaars cimbalom in combinatie met een arsenaal aan slagwerk en blokfluiten bleek een goede keus. Een vage oriëntaalse sfeer tekende zich voortdurend af, die het mooie toneelbeeld en de functionele kostuums ook nog eens wisten te accentueren.

Chinese muziek stond ook even centraal in het avondconcert dat dirigent Reinbert de Leeuw met het Residentie Orkest in de Philipszaal verzorgde. Een matig opgekomen publiek kon genieten van de klank van het uiteenscheuren van zijden doeken en van de Chinese erhu, een tweesnorig strijkinstrument. Componist Willem Jeths schrijft beide voor in zijn orkestwerk 'Ombre Cinesi'. Ze hebben natuurlijk een functie als spraakmaker, maar Jeths zorgt er altijd voor dat hij die buitennissige effecten op volkomen natuurlijke wijze in zijn muziek integreert. Tussen de blazersklanken van Strawinsky's 'Symphonies for wind instruments' en de klarinetklanken van solist Michael Collins in 'Riffs and Refrains' van Mark-Anthony Turnage, vormde Jeths' vergelijkende klankverhaal een welkom rustpunt.

Aan het klarinetconcert van Turnage was, mede dankzij voortreffelijk solistenspel veel te beleven, ook al liet de Britse componist zich nu eens wat minder van zijn 'jazzy'-kant zien. Met name het tweede deel kan lyrisch, zelfs larmoyant genoemd worden. De kroon spande voor mij echter de uitvoering van 'l'Ascension', een vroege symfonie in vier delen van Olivier Messiaen.

Fier liet het Residentie Orkest zich van zijn beste kant zien, met de mooie koperklanken van het begin en de zachte strijkersklanken van het slot. Reinbert de Leeuw bewees andermaal dat hij door zijn grote affiniteit met deze muziek orkesten en ensembles dwingend weet op te sturen naar hoger sferen.

Kees Arntzen

